

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ЕКОНОМІКИ ТА
БІЗНЕСУ

Кафедра фінансів, банківської та страхової справи

Затверджую:

Директор ННІУЕБ

Семенець-Орлова І.А.

«02» вересня 2024 р.

Схвалено на засіданні
кафедри фінансів, банківської та страхової справи
Протокол № 1 від «30» серпня 2024 р.
Завідувач кафедри Кришталь Г.О.

(Handwritten signature of H.O. Kryshchaliy)

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ГРОШОВО-КРЕДИТНІ СИСТЕМИ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

Спеціальності: 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Освітнього рівня: першого (бакалаврського)

Освітньо-професійної програми: Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Розробник силабуса навчальної дисципліни:

Тімко Н.І., доктор філософії в галузі економіки, доцент кафедри фінансів, банківської та страхової справи, ННІУЕБ.

Викладач:

Тімко Н.І., доктор філософії в галузі економіки, доцент кафедри фінансів, банківської та страхової справи, ННІУЕБ.

Силабус розглянуто та затверджено на засіданні кафедри фінансів, банківської та страхової справи (протокол № 1 від «30» серпня 2024 р.).

Завідувач кафедри

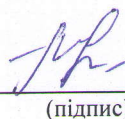
Г.О. Кришталь

(підпис)

Силабус погоджено з гарантом освітньо-наукової програми (керівником освітньо-професійної програми) «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

«30» серпня 2024 р.

Керівник освітньо-професійної програми

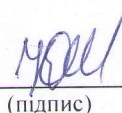
І.О. Брюховецька

(підпис)

Силабус перевірено

«30» серпня 2024 р.

Заступник директора ННІУЕБ

І.І. Каліна

(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» _____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» _____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» _____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» _____ 20__ р., протокол № ____

**ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»
Навчально-науковий інститут управління, економіки та бізнесу
Кафедра фінансів, банківської та страхової справи**

Назва дисципліни	Грошово-кредитні системи зарубіжних країн
Викладач (-і)	Тімко Наталія Іванівна
Портфоліо викладача (-ів)	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-ekonomiki/kafedra-bank-strahovoi-spravi.html
Контактний тел.	+38-(050)-444-80-02
E-mail:	timkonatal@gmail.com
Сторінка дисципліни на сайті	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-ekonomiki/kafedra-bank-strahovoi-spravi/silabusi8.html
Консультації	<i>середа, 2 години, 14.30-16.00, ауд.30, кор.2</i>

1. Коротка анотація до дисципліни. Цей курс передбачає формування навичок аналізу грошово-кредитних систем зарубіжних країн; організації страхової справи в умовах ринкового середовища, надання страхових послуг, необхідних для фізичних та юридичних осіб, озброює необхідними знаннями щодо організації страхового захисту.

2. Мета: засвоєння знань щодо організації грошових та кредитних систем зарубіжних країн в умовах існування розвинутих фінансових ринків та розгалуженої системи кредитно-фінансових інститутів.

Завдання дисципліни:

- вивчити зміст основних економічних категорій, що визначають характер функціонування грошових і кредитних систем у зарубіжних країнах;
- визначити систему факторів, що впливають на еволюцію, формування та сучасні тенденції розвитку національних грошово-кредитних систем, їх ролі та функцій, принципів побудови та особливостей форм організації;
- навчитися аналізувати сучасні проблеми розвитку грошового обігу та кредитної системи і знаходити шляхи їх вирішення виходячи із аналізу досвіду зарубіжних країн;
- набути навичок аналізу шляхів розвитку вітчизняної грошово-кредитної системи в контексті загально цивілізаційних процесів.

3. Формат курсу: очний (offline).

4. Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):

Табл.1.

Компетентність	Ступінь сформованості компетентності	Оцінювання
Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (іспит)
Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (іспит)
Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (іспит)
Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (іспит)

5. Тривалість курсу. 90 годин (3 кредити ЄКТС), з них: 34 години аудиторної роботи; 56 годин – самостійної роботи, екзамен.

6. Статус дисципліни: *вибіркова*

7. Пререквізити: Курс «Грошово-кредитні системи зарубіжних країн» безпосередньо пов'язаний з дисциплінами: «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Фінанси», «Гроші і кредит», «Банківська система», «Фінансовий ринок».

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, комп'ютерні лабораторії, конференц-зали, бібліотека. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

9. Політика курсу: Курс «Грошово-кредитні системи зарубіжних країн» передбачає засвоєння та дотримання принципів академічної доброчесності, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді та презентації мають бути оригінальними та авторськими, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на

першоджерела. Завдання мають бути виконані вчасно, у встановлені терміни; відпрацювання пропущених занять можливе під час самостійної підготовки та консультацій викладача.

10. Зміст дисципліни: Курс складається з трьох змістових модулів. Кожен модуль, у свою чергу, складається з лекційної та семінарської частин:

- Змістовий модуль 1 «Основні принципи функціонування грошово-кредитних систем у зарубіжних країнах» (лекційні теми 1, 2 семінарські теми 1);

- Змістовий модуль 2 «Особливості функціонування грошово-кредитних систем країн Америки та Азії» (лекційна тема 3, 4, 5 семінарські теми (2)).

- Змістовий модуль 3 «Особливості функціонування грошово-кредитних систем Європи та країн з різним ступенем розвитку економіки» (лекційна тема 6, 7, 8, 9, 10 семінарські теми (6-8, 9, 10)).

11. Форми і методи навчання.

Основними видами навчальних аудиторних занять є **лекції, семінарські заняття, консультації**.

При викладанні *лекційного матеріалу* передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-дискусії, лекції-аналіз конкретної ситуації.

Лекція-дискусія - метод групового обговорення проблеми з метою з'ясування істини шляхом зіставлення різних думок, способ організації спільної діяльності з метою інтенсифікації процесу ухвалення рішення в групі.

Лекція-аналіз конкретної ситуації нагадує лекцію-дискусію: на обговорення викладач виносить не питання, а конкретну ситуацію (т. зв. мікроситуації, які демонструються аудиторії усно або у вигляді відео-запису тощо). Викладач активізує діалог за допомогою спеціально спрямованих запитань, підказок, зіставленням різних поглядів, а іноді й їх зіткненням.

При проведенні *семінарських/практичних занять* передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як-от: робота у малих групах, рольові ігри, дискусія, публічні виступи, виступи з опонуванням, групові проекти та кейс-завдання.

Здобувачі опрацьовують інформацію та проводять дослідження самостійно, у свій вільний час, в тому числі за допомогою всесвітньої мережі Інтернеті бібліотек (див. *рекомендовану літературу*), під час занять виконують усні та письмові завдання, виступають із доповідями та презентаціями, що можуть бути підготовленими як у групі, так і індивідуально.

12. Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<https://maup.com.ua/assets/files/publ-adm/nakaz-191.1-0.pdf>).

Система оцінювання навчальних досягнень

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	3	3	5	5
Відвідування семінарських занять	1	1	1	3	3	3	3
Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10	3	30
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	-	-	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-	-	-
Разом		43		21		73	
	Максимальна кількість балів: $137 + 30 = 167$						
	Коефіцієнт= $167 : 100 = 1,67$. Студент набрав X балів.						
	Розрахунок: $X : 1,67 =$ загальна кількість балів.						

13. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Самостійна робота включає дослідження електронних джерел, пошук друкованих публікацій (наукові праці, статті у періодичних виданнях, документи, офіційні звіти, статистичні матеріали, законодавчі та інші нормативно-правові акти за дисципліною). Підготовка аналітичного огляду (з запропонованих тем на вибір) з використанням періодичних видань за тематикою дослідження (не старіше п'яти років).

Критерії оцінювання:

- змістовність – 3 бали;
- відповідність темі та вимогам оформлення – 2 бали.

Максимальна кількість балів за виконання завдання для самостійної роботи – 5 балів.

Критерії оцінювання рефератів: повнота розкриття теми – 3 бали; аналіз різних точок зору, джерел літератури, підходів до вивчення проблеми (питання) – 3 бали; самостійність (дотримання академічної доброчесності) – 3 бали; правильність оформлення (наявність плану, чітка структура роботи, дотримання встановленого обсягу, правильність оформлення списку літератури) – 1 бал.

Максимальна кількість балів за реферат - 10.

14. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Поточний контроль відбувається впродовж вивчення дисципліни на семінарських заняттях у формі: семінарів-круглих столів та семінарів з

індивідуальною роботою. Під час поточного контролю оцінюються такі компоненти:

- повнота відповіді – 3 бали;
- аналіз різних точок зору, джерел літератури, підходів до вивчення проблеми (питання) – 5 балів;
- вільне володіння інформацією, відповіді на додаткові запитання – 2 бали.

Максимальна кількість балів - 10 балів.

Рубіжний (модульний) контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді виконання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації за тематикою самостійного вивчення матеріалу відповідного змістового модуля (5 хв. зі слайдами). Під час рубіжного (модульного) контролю оцінюються такі компоненти:

- слайди до презентації – 5 балів;
- повнота розкриття теми, висвітлення сучасної проблематики, аналіз різних концепцій, підходів, ідей – 10 балів;
- якість оформлення бібліографічних даних, науковий стиль – 5 балів;
- самостійність та креативність – 5 балів.

Максимальна кількість балів - 25 балів.

15. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Іспит.

Відбувається у формі екзамену згідно з «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП». (<https://maup.com.ua/assets/files/publ-adm/nakaz-191.1-0.pdf>).

16. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю (див.: Робоча навчальна програма дисципліни, п.п. 7.5).

17. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

18. Рекомендовані джерела (література):

Основна (базова):

1. Грошово-кредитна політика в Україні/ Стельмах В.С., Єпіфанов А.О., Гребеник Н.І., Міщенко В.І.; За ред. В.І. Міщенка. - 2-ге вид., перероб. і доп. - К.: Знання, 2003. - 421 с.
2. Іванов В.М., Софіщенко І.Я. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн: Курс лекцій. - К.: МАУП, 2001. - 232 с.
3. Мельник П.В., Тарангул Л.Л., Гордей О.Д. Банківські системи зарубіжних країн: Підруч. - К.: ЦУЛ, Алерта, 2010. - 574 с.
4. Шамова І.В. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц./ Шамова І. В. - К.: КНЕУ, 2007. - 160 с.
5. Школа І.М. Міжнародні економічні відносини. - Чернівці: Рута, 2006. - 204 с.

Додаткова:

6. Гроші, фінансова система та економіка: Підруч. / Пер. з англ. М. Савлука, Д. Олесневич. - К.: КНЕУ, 2004. - 889 с.
7. Гроші та кредит: Підруч. / М.І. Савлук, А.М. Мороз, М.Ф. Пуховкіна та ін.; за ред. М.І. Савлука. - К.: КНЕУ, 2006. - 744 с.
8. Лисенков Ю., Коротка Т. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн: Навч. посіб. - К.: Зовнішня торгівля, 2005. - 118 с.
9. Патики Н.І. Міжнародні валютно-кредитні операції: навч. посіб./ [Патики Н. І.]. - К.: Знання, 2012. - 566 с.
10. Сороківська З. К., Балянт Г. Р. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн: Навч. посіб. - Тернопіль: ТНЕУ, 2010. - 240 с.

Електронні ресурси

11. База законодавства ЄС - EUR-Lex – [http:// europa.eu.int/eur-lex/](http://europa.eu.int/eur-lex/)
12. Верховна Рада України – [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua)
13. Верховний суд України – [http:// www.scourt.gov.ua](http://www.scourt.gov.ua)
14. Європейський Союз – [http:// europa.eu.int/index-en.htm](http://europa.eu.int/index-en.htm)
15. Інтернет-журнал по страхуванню - <http://www.forinsurer.com>
16. Кабінет Міністрів України – [http:// www.kmu.gov.ua](http://www.kmu.gov.ua)
17. Конституційний суд України – [http:// www.ccu.gov.ua](http://www.ccu.gov.ua)
18. Ліга страхових організацій України - <http://uainsur.com/>.
19. Президент України – [http:// www.president.gov.ua](http://www.president.gov.ua)
20. Національний банк України - www.bank.gov.ua
21. Рада Європи – [http:// www.coe.int](http://www.coe.int)
22. Страховий рейтинг - <http://insurancetop.com/>.
23. Українська федерація убезпечення – : <http://www.ufu.org.ua/ua>.

V. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «ГРОШОВО-КРЕДИТНІ СИСТЕМИ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН»

Разом: 90 год., з них 20 год. – лекції, 14 год. – семінарські заняття; самостійна робота – 56 год., модульний контроль – 4 год.

Кількість балів за семестр	167 балів												
Модулі	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II			Змістовий модуль III							
Назва модуля	Основні принципи функціонування грошово-кредитних систем у зарубіжних країнах(43 балів)		Особливості функціонування грошово-кредитних систем країн Америки та Азії (21 бал)			Особливості функціонування грошово-кредитних систем Європи та країн з різним ступенем розвитку економіки (73 бал)							
Лекції	1 (1 бал)	2 (1 бал)	3 (1 бал)	4 (1 бал)	5 (1 бал)	6 (1 бал)	7 (1 бал)	8 (1 бал)		9 (1 бал)	10 (1 бал)		
Теми лекцій	Суть і основні етапи еволюції грошових і кредитних систем країн з розвинутою ринковою економікою	Еволюція валютних систем.	Грошова і кредитна системи США	Грошова і кредитна системи Канади	Грошова і кредитна системи Японії	Грошова і кредитна системи Німеччини	Грошова і кредитна системи Великобританії	Грошова і кредитна системи Франції	Грошова і кредитна системи Італії	Грошова і кредитна системи Європейського Союзу	Грошова і кредитна системи країн СНД та РФ	Формування грошово-кредитних систем країн з різним ступенем розвитку економіки	
Семінарські і практичні заняття	1 (1 бал)		2 (1 бал)			3 (1 бал)			4 (1 бал)		5 (1 бал)		
Теми семінарських занять	Суть і основні етапи еволюції грошових і кредитних систем країн з розвинутою ринковою економікою	Еволюція валютних систем	Грошова і кредитна системи США	Грошова і кредитна системи Канади	Грошова і кредитна системи Японії	Грошова і кредитна системи Німеччини	Грошова і кредитна системи Великобританії	Грошова і кредитна системи Франції	Грошова і кредитна системи Італії	Грошова і кредитна системи Європейського Союзу	Грошова і кредитна системи країн СНД та РФ	Формування грошово-кредитних систем країн з різним ступенем розвитку економіки	
Робота на семінарському занятті	1 (10 балів)		2 (10 балів)			3 (10 балів)			4 (10 балів)		5 (10 балів)		
Самостійна робота	1 (5 балів)		2 (5 балів)			3 (5 балів)					4 (5 балів)		
Поточний контроль	Модульна контрольна робота №1 (25 балів)					Модульна контрольна робота №2 (25 балів)							
ІНДЗ	1 (30 балів)												
Підсумковий контроль	Розрахунковий коефіцієнт: 1,67												